

Møte i fylkesbiblioteksjefskollegiet

Tidspunkt: 16. september 2024

Sted: Deichman Bjørvika

Til stede: Hildegunn Hestnes (Trøndelag), Heidi Hovemoen (Akershus, Buskerud og Østfold), Tone Nyseter (Innlandet), Sunniva Knutsen (Finnmark), Mona Iren Auganæs (Møre og Romsdal), Nina Stenbro (Agder), Anita Munch Kulset (Nordland), Britt Ellingsdalen (Rogaland), Elin Golten (Vestland), Maria Camilla Honningdal (Telemark), Merete Lie (Oslo), Silje Eggum (Vestfold), Mona Magnussen (Troms)

Forfall:

Referent: Anita

	Sak	Innmeldt av	Oppfølging / referat
1	Mandat: Hva betyr det at vi er et fagnettverk? (Britt)	AU	<p>Hva er interessepolitisk representasjon - forberede diskusjon med fylkeskulturdirektørene til høsten. Hva er et fagnettverk - hvordan definerer KS det? Saken følges opp i årsmøtet 17. oktober, der fylkeskulturdirektørene stiller, muligens med KS.</p> <p>Fylkeskultursjefkollegiet har vedtatt et mandat for fylkesbiblioteksjefkollegiet. Heidi-Iren Wedlog Olsen (Møre og Romsdal) kommer på møtet vårt den 17. oktober (muligvis sammen med en fra KS) for å diskutere mandatet med oss.</p> <p>Mandatet ble gjennomgått. Følgende punkt ble drøftet: «Nettverket har ikke mandat til interessepolitisk representasjon på vegne av fylkeskommunene. Faglige innspill til interessepolitiske saker må fremmes for å forankres i politiske organ i respektive fylkeskommuner.»</p> <p>Hva betyr dette i praksis? Vi ber om å få formuleringen nyansert: hva menes med «interessepolitisk representasjon?» og hva er et fagnettverk?</p>

2	Nasjonal strategi for en åpen og opplyst offentlig samtale - begynne å forberede innspill til denne strategien	Elin	<p>Den 6. august i år kom en pressemelding fra regjeringen: det skal utarbeides en strategi for en åpen og opplyst offentlig samtale, til behandling i 2025.</p> <p>Nasjonal strategi for en åpen og opplyst offentlig samtale - regjeringen.no</p> <p>Det vises til yringskommisjonens rapport fra 2020, hvor bibliotekene dessverre er lite synlige. Hvordan kan vi sørge for at bibliotekenes funksjon blir fremhevet i strategien? Vi kan lage utkast til innspill som kan behandles i alle fylkeskommuner. Elin lager et utkast.</p> <p>Vi spør om Nasjonalbiblioteket kan ha en rolle i dette, evt kople dette mot ny nasjonal bibliotekstrategi.</p> <p>Et eksempel på en effektiv arbeidsform for å hente inn innspill fra kommunene (Britt): digital workshop hvor fylkesbiblioteket samler inn innspill. Hvis omtrent halvparten eller mer stiller seg bak, sendes innspillet videre. Biblioteksjefene kan stå i en situasjon hvor de ikke kan signere.</p>
3	Digital infrastruktur – utgifter	Heidi	<p>Hvem sitt ansvar er det at vi får gode og likeverdige bibliotektenester i hele landet? Diskusjon</p> <p>Er det økonomiske handlingsrom i fylkene for å få på plass både Bibliotek24 og nasjonal formidlingsløsning?</p> <p>Hvordan fordeler fylkene utgifter til felles prosjekter oss imellom? (fordelingsnøkkel)</p> <p>Vi er nære på at Bibliotek24 går over i fast drift. Og nå jobbes det med nasjonal digital formidlingsløsning. Per Morten Ekerhovd, Direktør for kultur og folkehelse i Vestland – har jobbet mye for å forankre den felles digitale formidlingsløsning.</p> <p>Økonomien i slike tiltak kan bli en utfordring, for den blir stadig strammere. Tre ulike prismodeller for den nasjonale formidlingsløsning, og fylkene er tiltenkt en rolle som medfinansierer. Er det mulig for (alle) fylkesbibliotekene å bli med å finansiere løsningen?</p> <p>Flere fylker melder at økonomien er stram, mens andre opplever at biblioteksektoren blir prioritert. Vi drøftet ulike perspektiver:</p> <p>Hva skjer hvis noen fylker ikke kan bli med i Bibliotek24?</p> <p>Er transportordningen økonomisk bærekraftig?</p> <p>Garanti for PressReader – det varierer om det stilles fylkesgaranti.</p> <p>Noen fylker er «nye» etter fylkesdeling og det tar litt tid å få oversikten over økonomien.</p>

			<p>Fylkeskommunene er ikke lovpålagt å finansiere tjenester. Og når det gjøres kan det likevel bli «usynlig» for kommunene. I tillegg kan den utviklingen som drives av fylkesnivået også bli «usynlig» for det statlige nivået. Hvordan kan vi vise frem hva vi bidrar med?</p> <p>Verdien av fylkesbibliotekenes innsats for småkommunene.</p> <p>Fortsatt viktig å få litteraturen ut til befolkningen.</p> <p>Flere fylker må legge ned driftsoppgaver.</p> <p>Formidlingsløsningen kunne kommet før Bibliotek24, da hadde det vært enklere å synliggjøre verdien. Kan vi anbefale en prismodell som forutsetter at fylkene bidrar økonomisk? Det kan bli utfordrende.</p> <p>Nå er det viktig å forankre Bibliotek24 i alle kommuner.</p> <p>Om ikke alle blir med på den digitale formidlingsløsning med en gang, vil antakelig resten komme med etter hvert.</p> <p>La oss få oversikt over hvordan vi bruker pengene i de ulike fylkene, slik at vi kan jobbe mer systematisk.</p> <p>Fordelingsnøkkel:</p> <p>Hva skal vi ta utgangspunkt i, når vi skal fordele økonomiske utgifter fylkesbibliotekene imellom? Folketall? Budsjet? Annet?</p> <p>Når det gjelder formidlingsløsning, så kan KS sin løsning for fordelingsnøkkel bli vanskelig for storbybibliotekene.</p> <p>Innbyggertall kanskje mest rettferdig? Eller er vi nødt til å ta det sak for sak?</p> <p>Den som betaler mest, er kanskje den som ønsker mest innflytelse?</p> <p>Inngangsbillett + innbyggertall, slik det ligger til grunn i formidlingsplattformmodellen er kanskje beste løsning?</p> <p>Vi er enige om at vi tar inn dette temaet tidligere i fasen når det gjelder nye tiltak.</p>
4	Forberede møte med NB	Britt	<ul style="list-style-type: none"> • Digital infrastruktur, felles formidlingsløsning – hvordan kan denne realiseres? <p>NB vil bruke spillemidler, og gradvis trappe ned den økonomiske innsatsen. Utviklingsmidler kan ikke brukes til drift. Vi er spente på økonomien i tiltaket, og ser at kommuneøkonomien kan bli en utfordring.</p>

		<ul style="list-style-type: none">• Revidering av modeller for utlån av e-bøker og digitale lydbøker etter Kielland-utredningen Elementer fra utredningen er: Skal gi lovlig rammeverk for e-bokutlån. Det finnes ikke samme lovfestet rett til å låne som for fysiske bøker. Balansere kommersielle interessene mot kulturpolitiske utfordringer. Sikre forfatterne et rimelig vederlag og samtidig sikre at lånerne får et godt utvalg. Utlån av e-bøker må simulere utlånet av fysiske bøker. Ikke lovbestemmelse om leveringsplikt av e-bøker. <p>Bibliotekene kjøper digitalt innhold for store summer og er en stor aktør i bransjen. Skaper samtidig leselyst og økende salg.</p> <p>Digin (Trygve) vil utrede mulighetene for å sentralisere arbeidet med e-bøker i Bibliotek24.</p> <ul style="list-style-type: none">• Leselyststrategien, fylkenes rolle i arbeidet med å realisere barnehagesatsing Hvem lyser ut midler og hvordan innrettes utlysningen? I juni sa SAT at 10 mill av midlene til aktiv formidling brukes til barnehagesatsing i dag. Staten kommer ikke til å bruke midler på bøker. Nasjonalbiblioteket retter ikke tiltak mot skolebibliotekene. Hvilken rolle skal fylkesbibliotekene spille? www.bibliotekutvikling.no/fylkesbibliotekene (her ligger vårt innspill.) <ul style="list-style-type: none">• Kompetansebanken og veien videre Mye godt innhold, brukes mye. Hva skjer når vi ikke lenger har FiF-samarbeidet? Hvem har oppfølgingsansvar, hvem skal legge inn osv? Rollen og mandatet til ressursgruppen? Hvordan blir NB å prioritere Kompetansebanken fremover? Bedre og felles markedsføring? Viktig at det er noen som fortsatt holder i dette. <ul style="list-style-type: none">• Diverse: Flytting av utlysning, fjernlån, metadatabrønn, biblioteklederkonferansen m.m.
--	--	--

			<p>Utfordrende å holde liv i prosjektene når det blir en mellomperiode. Oppfølging av evaluering av retningslinjer for fjernlån. Biblioteklederkonferansen – kostnader for f.eks. middag. Deler av konferansen bør strømmes. Koples evt mot problemstillingen omkring kommuneøkonomien. Hvem er det som deltar? (Eks.: Museumskonferansen i Bodø i 2024, strømmes, 1500,- pr deltaker inkl overnatting og mat.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Møter framover. • Spm fra kollegiet: Ny bibliotekstrategi – vi ønsker å høre om status/fremdrift.
5	Samarbeid mellom skole og folkebibliotek – oppfølging av sak fra møte 3. september	Mona-Iren	<p>Problemstilling: når folkebibliotekene brukes ganske massivt som skolebibliotek uten å få tilført midler. Kan fylkesbibliotekene synliggjøre hva det egentlig betyr for folkebibliotekene? Den nye forskriften i opplæringsloven samt den nye leselyststrategien setter dette tydeligere på dagsordenen. Det er ikke gratis å drive med lesing! Det trenges penger, og det trenges bøker. Det er et hinder med forholdsvis store krav til planverk i kommunene for å utløse statlige midler fra Udir. Det kan settes opp standarder for skolebibliotek, som risser opp hva skal et skolebibliotek inneholde. Enklere for skolene å forholde seg til klare krav. Flere tiltak i Agder – bl.a. Read Agder (ikke fylkesbibliotekets tiltak) og ulike kompetansehevende tiltak. Vestland, Trøndelag samt Møre og Romsdal ønsker å jobbe videre med problemstillingen. Evt invitere til et dialogmøte med Udir.</p> <p>Merete deler rapport med anbefalinger om tettere samarbeid.</p>
6	Fylkesbibliotekstati stikken – oppfølging av workshop 10. september	Nina	<p>Kan fylkesbiblioteksjefenes årsrapport utvikles til en bredere rapportering som viser hvordan fylkesbibliotekene bidrar til at bibliotekene oppnår sitt samfunnsoppdrag?</p> <p>Kan vi bruke noe fra den eksisterende rapporteringen for å si noe om dette?</p>

			<p>Hvordan bidrar fylkesbibliotekene til faktisk verdiskaping i de kommunale folkebibliotekene? Kan vi finne en måte å rapportere på dette på? En metode der folkebibliotekene evaluerer sitt fylkesbibliotek? Sette ned en arbeidsgruppe som kan jobbe videre med dette?</p> <p>Nina har laget et notat /referat fra workshopen om statistikk. (Blir lagt i teams.)</p> <p>Forslag om å kutte ut dette med intern kompetanseheving og bruk av nettsidene. Rapportering på tema, antall dager og timer – se nærmere på hvordan dette skal differensieres. Se mer på antall deltakere enn dagsverk og timetall.</p> <p>Veien videre: Nedsette en arbeidsgruppe som jobber videre med indikatorer. (Nina, Hildegunn og Silje) Verdien av samarbeidet mellom fylkesbibliotekene synliggjøres i årsrapporten til AU.</p>
7	Årsmøte 17.-18. oktober – forberede saksliste (AU)	AU	<p>Fagnettverk og interessedpolitisk representasjon – fylkeskulturdirektørene</p> <p>Formidlingsløsning – diskutere de faglige anbefalinger i den rapporten som er levert.</p> <p>Ressursgruppa for kometansebanken – nye medlemmer</p> <p>Oversikt over ressursgrupper i fylkene</p> <p>Utviklingsmidler- felles prosjekt 2025?</p> <p>Skolebibliotek? Lage et notat til fylkeskulturdirektørene (Vestland, Møre og Romsdal og Trøndelag)</p> <p>Oppfølging møtet med Nasjonalbiblioteket</p> <p>Årsrapport</p> <p>Nytt AU (Britt går ut, Elin er nestemann på lista)</p>
8	Eventuelt		<p>Kort evt: Spm fra Cathrine Undhjem: hvordan følges opp transportavtalene og leveringstidspunkter?</p> <p>Elin minner om arbeidsgruppen for demensvennlige bibliotek – meld inn kontaktperson</p> <p>Tone: Nordic Libraries Together hovedbudskapet er at Finland nå sliter like mye som resten av verden. Forskjellene øker også der. Følg med på Nyhuus-seminaret.</p>